

ماهنامه ریسک کشوری مه ۲۰۱۰

گروه ریسک کشوری و همکاریهای بین المللی

صندوق ضمانت صادرات ایران

استونی

امارات

ونزوئلا

جامائیکا

ترکیه

تایلند

کره شمالی

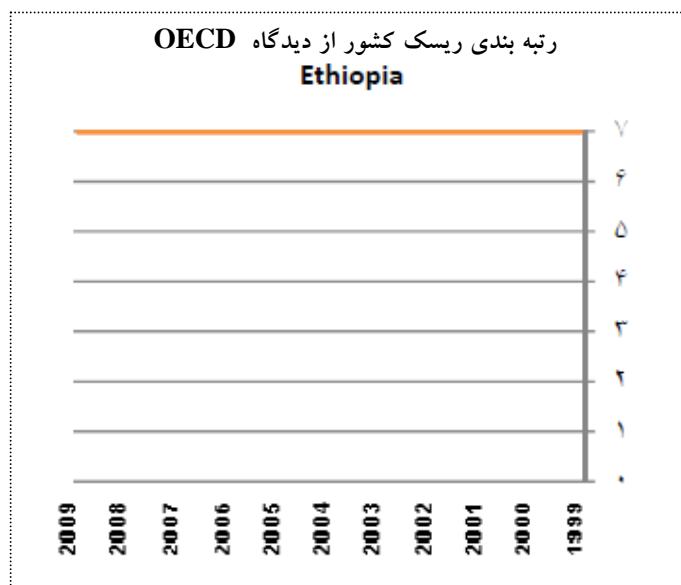

اتیوپی

اردیبهشت و خرداد ماه ۸۸

آفریقا

اتیوپی: پیروزی چشمگیر حزب حاکم در انتخابات پارلمانی اتیوپی

رخدادها: بنابر اعلام کمیسیون ملی انتخابات اتیوپی «مالاس زناوی» نخست‌وزیر این کشور با آرای چشمگیری بر رقبای خود در انتخابات پارلمانی و محلی اتیوپی غلبه کرد. بنابر این گزارش ائتلاف مخالفان دولت موسوم به «دموکراسی و وحدت» که شامل ۸ حزب معارض این کشور می‌شود با وجود کسب آرای چشمگیر در پایتخت نتوانسته است بر حزب حاکم غلبه کند. بر این اساس، حزب نخست‌وزیر و متحدان آن توانسته‌اند اکثریت آراء را در ۹ منطقه از

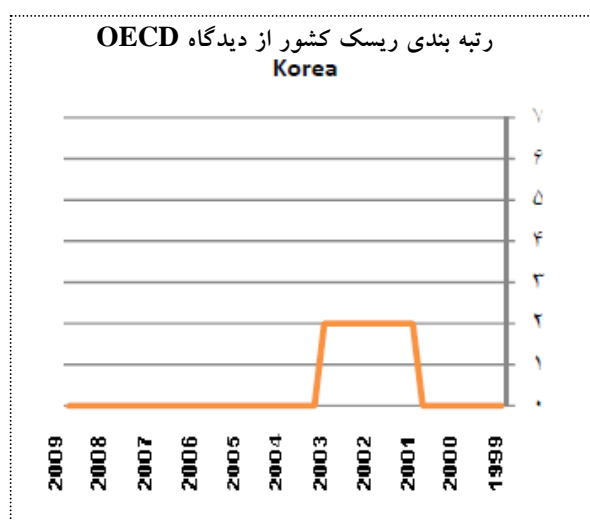
۱۱ منطقه کشور به دست آورند. پیروزی قاطع حزب حاکم در حالی است که گروه‌های مخالف دولت، درستی انتخابات را به چالش کشیده و دولت را به طرح شکایت در دستگاه قضایی کشور تهدید کرده‌اند. قرار است نتایج رسمی انتخابات تا حدود یک ماه دیگر و پیش از ۲۱ ژوئن منتشر شود. بنابر این گزارش، تحلیلگران معتقدند اگر ناظران انتخاباتی اتحادیه اروپا این انتخابات را تایید کنند منتقدان شانس کمی برای به چالش کشیدن قاطعانه انتخابات خواهند داشت. اتیوپی دارای دو مجلس به نام‌های «مجلس نمایندگان مردم» و «مجلس فدراسیون» است

که نخست‌وزیر از حزب اکثریت نمایندگان مجلس انتخاب شده و مدت حضور وی در دولت با پایان مجلس نیز به اتمام می‌رسد. برگزاری این انتخابات در حالی است که احزاب مخالف، حزب حاکم را به ایجاد فضای رعب و وحشت و همچنین تحت پیگرد قرار دادن مخالفان متهم کرده و این اقدامات را موجب تکرار حوادث انتخابات سال ۲۰۰۵ دانسته است که بیش از ۱۰۰ نفر کشته در برداشت. بر اساس این گزارش، آخرین انتخابات اتیوپی که در می سال ۲۰۰۵ برگزار شد، به دلیل ادعای تقلب، صحنه درگیری‌های خونین و خشونت‌بار میان طرفداران «ائتلاف دموکراسی و وحدت» با طرفداران «جبهه دموکراتیک مردمی» بود. جبهه دموکراتیک مردمی از سال ۱۹۹۱ قدرت در اتیوپی را در دست دارد و در هر دوره از انتخابات این کشور صحنه درگیری میان دو جناح اپوزیسیون و حزب حاکم بوده است.

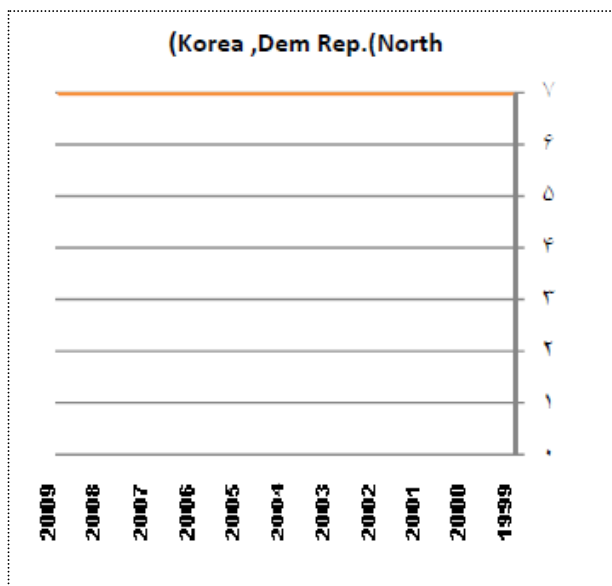
تاثیر بر ریسک کشور:

پس از انتخابات پارلمانی سال ۲۰۰۵، احزاب مخالف اقدام به سازماندهی تظاهرات خیابانی نمودند که از سوی دولت سرکوب گردید. در حال حاضر این گروهها بجای اقدامات مذکور تصمیم دارند نتایج انتخابات را به چالش بکشند. در عین حال انتظار نمی‌رود انتخابات جدیدی برگزار شود و از اینرو نخست وزیر «زناوی» کنترل اوضاع را در دست خواهد داشت. این احتمال وجود دارد که سرمایه‌گذاران فعلا دست نگه داشته و روابط اتیوپی نیز با کشورهای اصلی اهداءکننده کمک در غرب برای مدتی محدود گردد. از آنجا که اتیوپی از حامیان منطقه‌ای آمریکا می‌باشد، بعید بنظر می‌رسد که کشورهای اهداءکننده کمک، در کل کمکهای خود را به حالت تعلیق درآورند.

کره شمالی و جنوبی: تشدید تنش‌ها پس از مورد اصابت قرار گرفتن کشتی جنگی کره جنوبی

رخدادهای: پس از آنکه تحقیقات بین‌المللی شواهدی را دال بر مسئولیت کره شمالی در غرق نمودن ناو جنگی کره جنوبی، و کشته شدن ۵۶ ملوان آن، در ماه مارس ارائه نمود، تنش‌ها بین دو کشور به بالاترین میزان خود ظرف یک دهه گذشته رسیده است. ستول ضمن درخواست عذرخواهی رسمی کره شمالی، روابط دوجانبه با این کشور را به حالت تعلیق درآورده و در نظر دارد مراتب را به شورای امنیت سازمان ملل جهت اعمال تحریمها بر ضد این کشور اعلام نماید. پیونگ یانگ نیز ضمن رد این

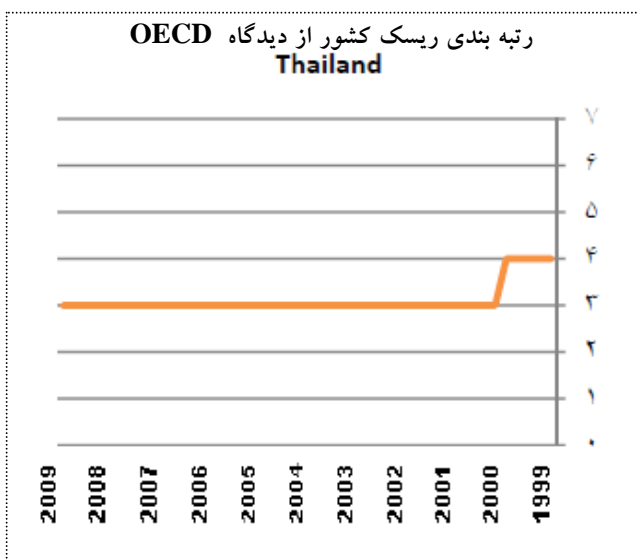

اتهام، در اقدامی تلافی جویانه، تمام قراردادهای با سؤال را به حالت تعلیق درآورده و با لغو پیمانهای عدم تعرض، اعلام نموده که آماده جنگ می باشد.

تأثیر بر ریسک کشوری:

شبه جزیره کره در حالت آماده باش قرار دارد. در صورت صحت این اقدام، حمله پیونگ یانگ به این کشتی چند دلیل می تواند داشته باشد، از جمله آنکه این اقدام راهی برای دریافت کمکهای اضافی در صورت مواجهه با مشکلات اقتصادی بوده و یا اینکه بمنظور گمراه کردن اذهان عمومی از تداوم تنشها در این رژیم کمونیستی در مورد جانشینی رئیس جمهور

کیم جونگ ایل که در نظر دارد جوانترین پسرش را به جانشینی خود برگزیند، باشد. چین که شریک مهم تجاری کره شمالی است، نقش مهمی بر عهده داشته و خواستار حفظ ثبات منطقه ای است. این کشور تمایلی به قضاوت در مورد مسئولیت کره شمالی ندارد و از اینرو اعمال تحریم از سوی سازمان ملل بنظر بعید می باشد. همچنین کره جنوبی و متحدانش (در درجه اول ژاپن و ایالات متحده) نمی خواهند اقدام به دخالت مستقیم نظامی نمایند. در عین حال گرچه گزینه های تنبیهی محدود هستند، اما رئیس جمهور کره جنوبی مصمم است با اتخاذ موضعی شدید محکومیت این اقدام توسط مردم کره جنوبی را منعکس نماید. ریسک مهم موجود در هفته ها و ماههای آتی، غیر قابل پیش بینی بودن رژیم «کیم جونگ ایل» و خطر وقوع یک حادثه کوچک، بروز اعمال تحریک آمیز و یا انجام عملی برخلاف اقدامات اخیر طرفین باشد که ممکن است به دادن پاسخ نظامی و افزایش ریسکها منجر گردد.

تایلند: صلحی ناپایدار پس از تسلیم رهبر سرخپوشان

رخدادها: پس از هفته ها اشغال مرکز تجاری بانکوک توسط نیروهای سرخپوش و درگیریهای خشونت آمیزی که منجر به کشته شدن ۸۸ نفر و مجروح شدن ۱۹۰۰ نفر گردید، بدنبال یورش ارتش، رهبران سرخپوش اقدام به ترک ساختمانهای تجاری و مرکز بورس اوراق بهادار نموده و خود را تسلیم کردند. بدنبال برقراری حکومت نظامی طولانی مدت (که اخیراً لغو شده) در پایتخت و ۲۳ استان دیگر، شامل

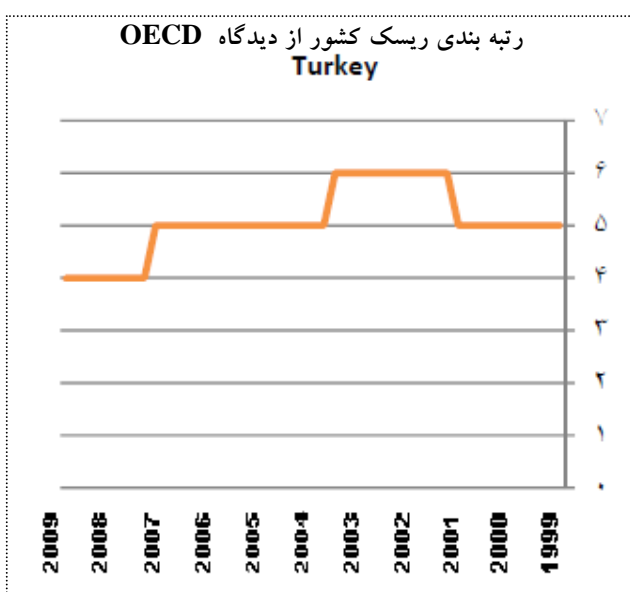
شمال کشور که نیروهای سرخپوش در اکثریت هستند، ارتش تایلند اکنون کنترل اوضاع را که بطور قابل ملاحظه‌ای آرام شده، در اختیار دارد.

تأثیر بر ریسک کشوری:

از آنجاکه تقاضای سرخپوشان برای برگزاری انتخابات مجدد هنوز برآورده نشده، پایان این سری از خشونت‌ها احتمالاً فقط یک بازگشت موقت به اوضاع عادی قبل از شروع دور جدید ناآرامیها می‌باشد. تعداد زیاد قربانیان حوادث اخیر فقط باعث افزایش ناراحتیهای معترضان شده و آنها را برای تداوم مبارزه برای کسب دموکراسی مصمم‌تر نموده است. از طرفی حکم بین‌المللی صادره اخیر برای دستگیری نخست وزیر سابق «تاکسین شیناواترا» (رهبر کاریزماتیک تبعیدی سرخپوشان که متهم به اقدامات تروریستی در حوادث اخیر می‌باشد)، کمکی به پایان خشونت‌ها نخواهد نمود. بنابراین بعد از آنکه دولت عدم تمایل خود برای سازش را نشان داد، شکل‌گیری اعتراضات تلافی‌جویانه بخصوص از سوی هسته مرکزی معترضان (معروف به مشکی پوشان) انتظار می‌رود. این ریسک وجود دارد که اعتراضات به سرتاسر کشور بویژه به مناطق روستایی شمال کشور گسترش یابد، و در نهایت به جنگ داخلی در این کشور منجر شود. همچنین اقتصاد تایلند احتمالاً قربانی دیگر بحران سیاسی این کشور می‌باشد. پس از یک فصل پررونق اقتصادی، این ریسک وجود دارد که تأثیر بحران فعلی بر توریسم، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و اعتماد مصرف‌کننده بعنوان مانعی بر سر راه رشد اقتصادی عمل نماید؛ در حالیکه اکثر کشورهای آسیای جنوب شرقی در حال تجربه رونق اقتصادی هستند.

اروپا

ترکیه: برنامه ریزی برای اصلاحات قانون اساسی در ماه سپتامبر

رخدادها: پارلمان ترکیه لایحه اصلاح قانون اساسی را که توسط «حزب توسعه و عدالت» ارائه گردیده، تصویب نموده است. گرچه «حزب عدالت و توسعه» از آرای لازم برای تصویب کامل لایحه برخوردار نبود، اما برای اعمال اصلاحات حمایت کافی را بدست آورد. همه پرسی اصلاحات قانون اساسی در ۱۲ سپتامبر انجام خواهد شد (در سی‌امین سالگرد کودتای نظامی سال ۱۹۸۰ که رهبران آن قانون اساسی جدید را معرفی کردند). لازم به ذکر است یکی از بندهای پیشنهادی مبنی بر سخت‌تر نمودن شرایط ممانعت از فعالیت احزاب سیاسی، در نسخه نهایی لایحه حذف گردید. این در حالی است که چندین بند

بحث برانگیز دیگر در نسخه نهایی درج گردیدند. همچنین با توجه به اینکه لایحه مذکور بدنبال تغییر شکل مدیریت قوه قضائیه از جمله دادگاه قانون اساسی (حامی قانون اساسی سکولار) و هیئت عالی قضات و دادستان‌ها می‌باشد، اصلاحات قضایی در قانون بحثها قرار دارند. در این زمینه منتقدین لایحه، آنچه که به عقیده «حزب عدالت و توسعه» لازمه پیشرفت دموکراتیک برای نزدیکتر نمودن ترکیه به استانداردهای غربی می‌باشد، را تلاش برای تضعیف استقلال قوه قضائیه ارزیابی می‌کنند. شایان ذکر آنکه «حزب جمهوریخواه خلق» که توسط کمال آتاتورک تاسیس گردیده و حزب مخالف عمده بشمار می‌رود از دادگاه قانون اساسی درخواست نموده تا لایحه را بدلیل تخلفات آئین‌نامه‌ای ابطال نماید.

تأثیر بر ریسک کشوری:

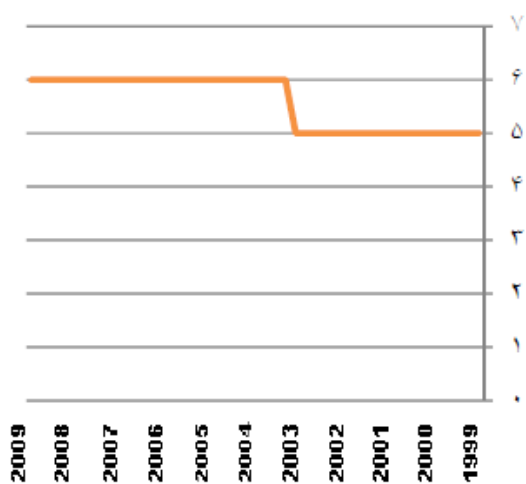
ترکیه به سوی تابستانی داغ پیش می‌رود، این در حالی است که با نزدیک شدن به انتخابات عمومی سال آینده، تنشها بین «حزب توسعه و عدالت» و مخالفان آن رو به افزایش است. گروههای مخالف، مدعی هستند که اصول این کشور در خطر است، زیرا آنها از این موضوع واهمه دارند که هدف نهایی اسلامگراهای حزب عدالت و توسعه، محدود کردن اصول سکولاری باشد که دولت کمال آتاتورک در سال ۱۹۲۳ بر مبنای آن شکل گرفت. چنانچه مردم ترکیه به اصلاحات قانون اساسی رای ندهند، «حزب عدالت و توسعه» که از زمان به قدرت رسیدن در سال ۲۰۰۲ بدنبال ترمیم قانون اساسی می‌باشد، ضربه شدیدی را متحمل نماید. در عین حال پیش بینی میشود حزب مذکور در همه پرسى ماه سپتامبر، به راحتی به پیروزی برسد.

آمریکای لاتین

جامائیکا: اعلام حالت فوق العاده

رخدادها: پس از آنکه طرفداران «کریستوفر کوک»، رهبر باند تبهکاری که به اتهام قاچاق اسلحه و مواد مخدر تحت تعقیب آمریکا قرار دارد، به ایستگاه پلیس حمله کردند تا دولت را برای عدم تسلیم او تحت فشار قرار دهند، دولت جامائیکا در پایتخت این کشور اعلام حالت فوق العاده نمود. تاکنون پلیس موفق به دستگیری «کوک» نشده است. «کوک» فرد قدرتمندی است که ارتباطات سیاسی قوی در جامائیکا دارد، کشوری که گفته می‌شود احزاب اصلی از جمله حزب نخست وزیر ارتباطات قوی با گروههای تبهکار دارند. با وجود آنکه وزارت کشور آمریکا در ماه اوت سال گذشته خواستار تحویل «کوک» شده بود، اما آقای «گولدینگ» نخست وزیر، این درخواست را نپذیرفت. اخیراً گولدینگ

رتبه بندی ریسک کشور از دیدگاه OECD
Jamaica

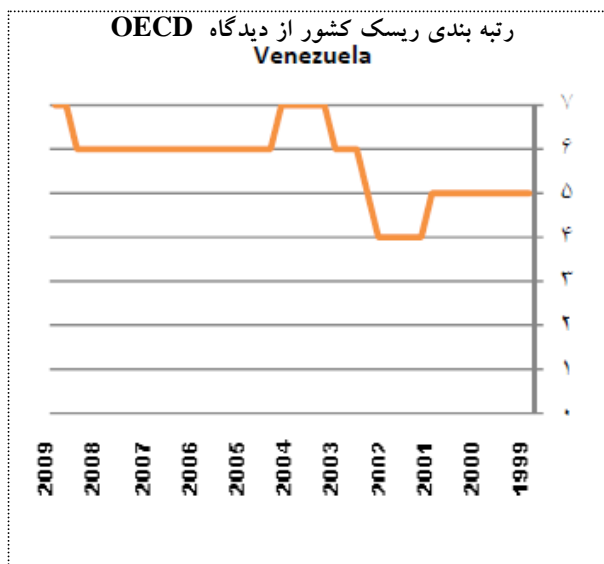

اعلام نموده که قصد دستگیری «کوک» را دارد زیرا در گزارش اخیر اداره مواد مخدر آمریکا لجاجت وی حمل بر فساد وی دانسته و تهدید به قطع کمکها کرده بود. با وجود آنکه در حال حاضر اوضاع به حالت عادی بازگشته، اما بنظر می‌رسد فشارهای داخلی و بین‌المللی بر آقای گولدینگ افزایش خواهد یافت و بروز خشونت‌های مجدد نیز اجتناب ناپذیر می‌باشد.

تأثیر بر ریسک کشور:

با وجود آنکه خشونت‌ها فعلاً محدود به پایتخت می‌باشد، ولی می‌تواند تهدیدی برای صنعت توریسم محسوب می‌شود. وجود باندهای تبهکار و فعالیت مربوط به مواد مخدر نشان دهنده ریسک امنیتی در برخی کشورهای آمریکای مرکزی نظیر مکزیک، السالوادور، گواتمالا و هندوراس بوده و در کشورهای مذکور پدیده‌ای رایج محسوب می‌شود.

وزن و نئلا: کنترل دولت بر بازار موزی ارز

رخدادها: بدنبال کاهش ارزش بولیوار در ماه ژانویه و ایجاد سیستم دو نرخ ارز (۲/۶ بولیوار در برابر یک دلار برای کالاهای اساسی و ۴/۳ بولیوار در برابر یک دلار برای کالاهای غیراساسی)، ارزش بولیوار در بازار موزی ارز (هنگامی که شرکتها فاقد مجوز خرید ارز از «کمیسیون ارزی دولت» باشند از بازار موزی ارز خریداری می‌نمایند) شدیداً کاهش یافته به نحویکه از حدود ۶ الی ۶/۵ بولیوار به بیش از ۸ بولیوار در مقابل یک دلار رسیده است. چاوز در واکنش به این موضوع و برای کنترل تورم بالا، ضمن تعلیق بازار موزی و حمله به بازار دلالی،

قانونی را امضاء کرد که به موجب آن بانک مرکزی کنترل کاملی بر معاملات دلاری در بازار موزی خواهد داشت. معاملات در بازار موزی تا زمان تعریف سیستم جدید ارزی از سوی بانک مرکزی، که انتظار می‌رود در آینده نزدیک به وقوع بپیوندد، به حالت تعلیق درخواهد آمد. ضمناً از آنجا که بر طبق منابع غیررسمی، بازار موزی ارز حدود نیمی از واردات را تامین می‌کند، واردات این کشور احتمالاً آسیب خواهد دید. بنابراین اقدام اخیر احتمالاً کاهش بیشتر عرضه ارز خارجی را بدنبال خواهد داشت.

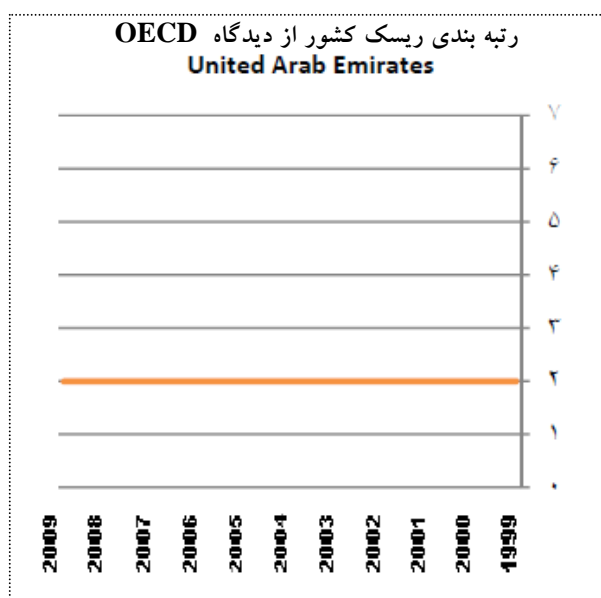
تأثیر بر ریسک کشوری:

فشار بر بازار خصوصی به طیف وسیعی از بخشها (مواد غذایی، تامین مالی و...) تعمیم یافته است. این در حالی است که دولت، در آستانه انتخابات مهم مجلس که در ماه سپتامبر برگزار خواهد شد، به مقابله با تورم بالا و رشد منفی می‌پردازد. علیرغم کلیه مسائل فوق، احتمالاً در آینده نزدیک سیاست پوششی موسسات اعتبار صادراتی در

قبال این کشور همچنان بدون تغییر باقی خواهد ماند، زیرا آنها ریسک سلب مالکیت را از قبل در سطح بالایی ارزیابی نموده بودند و اخذ مجوز «کمیسیون ارزی دولت» و یا ضمانتنامه بانکی (برای بدهکاران خصوصی) همچنان به عنوان یکی از پیش‌نیازهای پوشش در نظر گرفته می‌شود. در این موسسات، تاخیر در پرداختها نیز در تعیین ریسک کشوری لحاظ شده است.

امارات متحده عربی: پایان نیافتن مشکلات مالی Dubai World برغم امضای موافقتنامه استمهال

بدهی

رخدادها: یک هفته پس از آنکه شرکت «نخیل» در سررسید اقدام به پرداخت اوراق قرضه اسلامی (صکوک) نمود، شرکت مادر به نام Dubai World، با بستانکاران خود برای استمهال بدهی شرکت به ارزش ۲۳/۵ میلیارد دلار به توافق رسید. در این راستا بدهی شرکت به حکومت دوبی، تبدیل به سرمایه شرکت خواهد شد، که این بدین معنا است که حکومت دوبی خودش را جزو بستانکاران ثانویه قرار می‌دهد. از اینرو حکومت دوبی تنها مالک شرکت باقی می‌ماند. پیشنهادات مطروحه به سایر بستانکاران مالی شامل تجدید قرارداد اعتبارات در قالب وامهای جدید با دوره پرداخت ۵ و ۸ ساله می‌باشد. نرخ بهره وام کمتر از

نرخهای تجاری خواهد بود و از اینرو بانکها حتی اگر پرداختها در سررسید بطور کامل انجام شوند، متحمل هزینه خواهند شد. با وجود آنکه ۵۰ درصد بستانکاران نخیل امیدوار بودند پیشنهاد تجدید ساختار بدهی که در مارس ۲۰۰۸ مطرح شد تا نیمه ماه مه پذیرفته شود، اما این تعداد برای امضای قرارداد تجدید ساختار بدهی کافی نیستند. ضمناً Dubai International Capital (شعبه فرعی Dubai Holding) نیز با مشکلات پرداخت مواجه می‌باشد. این شرکت درخواست نموده تا پرداخت بدهی‌هایش تا سه ماه به تاخیر بیافتد. از اینرو بنظر می‌رسد Dubai Holding که مالکیت آن متعلق به شیخ محمد بن راشد آل مکتوم می‌باشد گزینه احتمالی بعدی برای تجدید ساختار بدهی باشد.

تأثیر بر ریسک کشور:

مقامات اماراتی به این موضوع آگاهی دارند که فقدان شفافیت درباره راهبرد کمک به شرکتهای دولتی منجر به کاهش اعتبار این کشور می‌شود و از این رو تمایل خود را برای ارتقای شفافیت نشان داده‌اند. با وجود این، مادامیکه قوانین و دستورالعملهای جدید اعمال نشوند، مشکلات مالی، همچنان روند بهبود اقتصادی امارات را تحت تاثیر قرار خواهند داد.

صندوق ضمانت صادرات ایران در ۱۷ فروردین ۱۳۸۹ گروه ریسک این کشور را از ۲ (کم ریسک) به ۳ (ریسک متوسط رو به پایین) افزایش داد.

عراق: برگزاری نخستین جلسه پارلمان

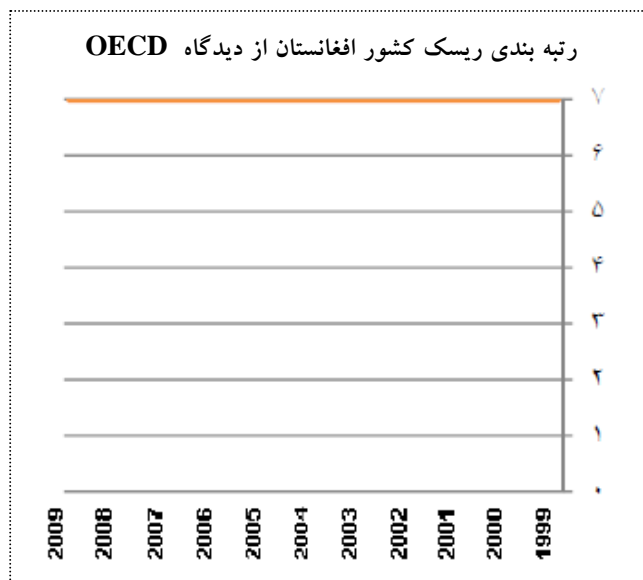
رخدادها: دومین پارلمان عراق سرانجام پس از گذشت بیش از سه ماه از برگزاری انتخابات عمومی و پس از حمله آمریکا در سال ۲۰۰۳، روز دوشنبه مورخ ۱۴ ژوئن کار خود را آغاز کرد. این جلسه با حضور بیش از ۷۰۰ شخصیت از مسئولان عراق، نمایندگان جدید، سیاستمداران، رؤسای هیئت‌های دیپلماتیک، خبرنگاران رسانه‌های خبری و شبکه‌های تلویزیونی و به ریاست «فواد معصوم» از ائتلاف کردستان برگزار شد. نشست پارلمان عراق که ۳۲۵ نماینده دارد، بمدت چندین روز تا انتخاب رئیس پارلمان، رئیس جمهوری و نخست وزیر ادامه خواهد داشت. برخی از سیاستمداران بر این عقیده‌اند که تشکیل دولت جدید شاید مدتها بطول بیانجامد.

تاثیر بر ریسک کشور:

بدنبال مذاکرات فشرده، جریان وطنی و دولت قانون ائتلافی به نام «هم پیمانی ملی» تشکیل شد که این امر ضمن تحت تاثیر قراردادن آینده سیاسی عراق، گام بسیار مهمی برای تشکیل دولت آینده محسوب می‌شود. در سال ۲۰۱۰، افزایش قیمت نفت به عنوان پشتوانه سرمایه‌گذاری دولتی و افزایش تدریجی ظرفیت تولید نفت به رشد اقتصادی این کشور کمک خواهند کرد، با اینحال این امر به چگونگی شرایط امنیتی و تاثیر قیمت نفت بر منابع مالی، ظرفیت بازسازی و اعتماد مصرف کننده و سرمایه‌گذار بستگی خواهد داشت.

افغانستان: کشف معادن زیرزمینی با ارزش در افغانستان، ارزش تقریبی حداقل یک هزار میلیارد

دلار

نتایج یک پژوهش نشان داده که معادن زیر زمینی افغانستان به مراتب با ارزش تر از آن چیزی است که پیش از این تصور می شد. یک گروه مشترک کارشناسان وزارت دفاع آمریکا و اداره زمین شناسی آمریکا تخمین زده اند که ذخایر زیرزمینی مس، آهن، نیوبوم، لیتیوم و طلا در افغانستان، بیشتر از یک هزار میلیارد دلار ارزش دارد. جزییات تحقیقات اداره زمین شناسی آمریکا اولین بار در سال ۲۰۰۷ منتشر شد و پس از آن، آمریکا در دسامبر سال گذشته، ارزیابی خود را در مورد ارزش تخمینی این معادن تکمیل کرد. و حالا به تازگی، تخمین ارزش یک هزار میلیارد دلاری این معادن، در نیویورک تایمز منتشر شده است.

با آنکه استخراج این معادن و توسعه این صنعت، به سالها وقت نیاز دارد، اما مقامات باور دارند که ظرفیت معادن زیرزمینی افغانستان به حدی است که می تواند قبل از آغاز استخراج، توجه سرمایه گذاران زیادی را به خود جلب کند. وزارت معادن و صنایع افغانستان می گوید، هنوز نمی تواند آمار ارایه شده در این پژوهش را تأیید کند اما این وزارت، در مورد غنی بودن افغانستان از نظر معادن تردیدی ندارد.

تخمین ارزش این معادن به شرح زیر می باشد.

- آهن: ۴۲۱ میلیارد دلار
- مس: ۲۷۴ میلیارد دلار
- نیوبوم: ۸۱ میلیارد دلار
- کبالت: ۵۱ میلیارد دلار
- طلا: ۲۵ میلیارد دلار

سخنگوی وزارت معادن و صنایع ابراز داشته که اگر استخراج فنی از این معادن صورت گیرد، افغانستان می تواند به خودکفایی رسیده و از کمک های جامعه جهانی بی نیاز شود. این معادن در نقاط مختلف در سراسر افغانستان پراکنده می باشند، اما بر اساس پژوهشها، بخش اعظم آن در مناطق جنوبی و شرقی افغانستان و در امتداد مرزهای این کشور با پاکستان قرار دارند. اما مناطقی چون غزنی، در مرکز افغانستان نیز جایگاه ذخایر عظیمی دانسته شده اند.

دولت افغانستان می‌گوید، این ارزیابی‌ها از سوی اداره زمین شناسی آمریکا و به درخواست دولت افغانستان صورت گرفته است. با این حال، سوالهای زیادی هنوز در مورد چگونگی استخراج این معادن و سرمایه گذاری ها در این عرصه وجود دارد. ادامه نا امنی‌ها در افغانستان و ضعف حکومتداری در این کشور نیز چالشهای دیگری بر سر راه استخراج این معادن تلقی می‌شود.

تأثیر بر ریسک کشوری:

پیش بینی می‌شود با کشف معادن جدید، روند سرمایه گذاری خارجی در این کشور شدت گرفته و در بلندمدت، افغانستان را از کشوری متکی به کمکهای خارجی خودکفا نماید هرچند تاثیر کوتاه مدتی را شاهد نخواهیم بود. این خبر، علائمی را از توجیه حضور آمریکا در این کشور گواهی می‌دهد که بعید نیست با اطلاع قبلی در محاسبات در نظر گرفته شده باشد.

گزارش اختصاصی: استونی

استونی: عملکرد مثبت اقتصادی در آستانه پیوستن به یورو

کشور استونی قرار است در ژانویه ۲۰۱۱ به منطقه یورو بپیوندد و هفدهمین کشور عضو اتحادیه اروپا با ارز واحد گردد. کوچکترین کشور منطقه بالتیک، ماه گذشته پس از کسب معیارهای معاهده ماستریخ، توانست از «کمیسیون اروپا» رای مثبت اخذ نمود. آخرین مانع بر سر راه پیوستن این کشور به اتحادیه اروپا، مجوز رسمی ورود می‌باشد که قرار است «شورای اروپا» ماه بعد آنرا صادر نماید. اگرچه یورو هم اکنون سخت ترین دوران خود را سپری می‌کند، با اینحال عضویت در منطقه یورو قدم منطقی بعدی برای کشور استونی محسوب میشود. پس از معرفی مجدد ارز «کرون» در سال ۱۹۹۲، برابری آن با مارک آلمان تثبیت شد و از زمان روی کار آمدن ارز واحد یورو، نسبت به نرخ یورو ثابت مانده است. در حالیکه استونی سعی دارد از رکودی عمیق خارج شود، پذیرش رسمی یک پول قوی، نشانه ثبات اقتصادی این کشور بوده و در ضمن باعث متمایز شدن این کشور نسبت به کشورهای لتونی و لیتوانی خواهد گردید.

عملکرد بهینه کشورهای همسایه منطقه بالتیک و کشورهای عضو منطقه یورو

اخیراً میزان تورم در استونی مانعی برای پذیرش این کشور در منطقه اروپا به شمار می‌رفت. لتونی و لیتوانی نیز با چنین مشکلی مواجه شدند و بواسطه بالاتر بودن اندک نرخ تورم از معیار تعیین شده، درخواستهای پیوستن آنها به منطقه یورو ناموفق بود. اگرچه بدنبال رکود شدید اقتصادی منطقه، نرخ تورم در این کشورها بشدت کاهش یافته، با اینحال تمایل شدید این دو کشور برای پیوستن به پول واحد اروپا در آینده نزدیک، به واسطه وجود کسری بودجه سرانجامی نخواهد داشت. در مقابل، کسری بودجه کشور استونی پایین تر از معیار ۳٪ تعیین شده از سوی پیمان ماستریخ می‌باشد. با در نظر گرفتن کسری بودجه ۱/۹٪ تولید ناخالص داخلی در سال گذشته، و بدهی عمومی ۷/۲٪، استونی نه تنها از دیگر کشورهای همسایه منطقه بالکان (حتی با وجود اقدامات سختگیرانه و

جدی دو کشور لتونی و لیتوانی جهت کاهش کسری بودجه ۹٪ تولید ناخالص داخلی این کشورها)، بلکه از کلیه کشورهای عضو منطقه یورو نیز بهتر عمل نموده است. لوگزامبورگ تنها کشوری است که در مقایسه با دیگر کشورها که با کسری دو رقمی و وضعیت بدهی اسف باری مواجه می‌باشند، از کسری پایین تری نسبت به استونی برخوردار است. درحالیکه فقط اقتصاد مالت از استونی کوچکتر می‌باشد، ورود استونی به اتحادیه اروپای آسیب دیده از رخدادهای اخیر، آسان می‌نماید. اگرچه ممکن است تامین مالی عمومی در استونی در وضعیت مطلوبتری نسبت به سایر کشورهای عضو اتحادیه اروپا قرار داشته باشد، ولی این کشور از نظر درآمد سرانه همچنان عقبتر از معیارهای تعیین شده است. با توجه به نیاز به همگرایی و همسانی بیشتر میان اعضاء اتحادیه، ارزیابی بانک مرکزی اروپا در خصوص آمادگی یک کشور برای پیوستن به ارز واحد با دقت و موشکافی بیشتری انجام می‌شود. مقامات پولی اروپا بر این باورند که کاهش تورم یک امر موقتی بوده و بیم آن می‌رود که با همتراز شدن دستمزدها و درآمدها با یورو، تورم به مراتب افزایش یابد.

پذیرش واحد پولی یورو، زمینه‌ساز ثبات کشور

موافقت اتحادیه اروپا با پیوستن استونی به یورو، خبر خوشی برای منطقه ای است که از کساد اقتصادی در این اواخر ضربه سختی خورده است. پس از یک دوره رشد ناپایدار که منجر به رشد حباب گونه در بخش املاک و افزایش سرعت تورم گردید، استونی مجبور شد تا به هر صورت این رشد غیرمنطقی را تعدیل نماید، اما آشفستگی اوضاع اقتصاد جهانی باعث شد که این امر به سختی صورت پذیرد. سال گذشته اقتصاد این کشور ۱/۱۴٪ منقبض شد و در پی کاهش شدید مصرف داخلی و سرمایه‌گذاری، حساب جاری استونی پس از سالها کسری، به سرعت با مازاد مواجه گردید. در حالیکه روشن است درمانی برای تمامی مشکلات اقتصادی استونی وجود ندارد، در زمانی که تعدیل اقتصادی به دشواری انجام می‌گیرد، پذیرش یورو می‌تواند زمینه‌ساز ثبات این کشور باشد. با وجود بالا بودن سطح بدهی عمدتاً یورویی بخش خصوصی که کاهش آن چندین سال به طول می‌انجامد، پذیرش یورو می‌تواند ریسک نرخ تسعیر را حذف نماید. رشد مورد انتظار امسال به طور متوسط ۰/۸٪ خواهد بود که این رقم برای اشتغال‌زایی در کشوری که نرخ بیکاری جاری آن تقریباً به ۲۰٪ می‌رسد؛ بسیار ناچیز است. بهبود اوضاع اقتصادی استونی احتمالاً آندک و نامتعادل خواهد بود. با راکد ماندن تقاضای داخلی، رشد اقتصاد کشور طی فصل اول سال ۲۰۱۰ بار دیگر منفی خواهد شد.

از سوی دیگر ممکن است عضویت در منطقه یورو، دست دولت استونی را برای ارائه مشوقهای مالی بازتر نماید. در حالیکه تاکنون هدف اصلی تطابق با معیارهای پیمان ماستریخ بوده، شاید دولت تصمیم بگیرد سیاستهای بودجه‌ای را بیش از پیش به عنوان ابزار پیشبرد اقتصادی به کار گرفته و با وجود کسری محدود و بدهی‌های قابل کنترل این کشور، به شکل گسترده‌تری از بازار اوراق قرضه یورویی استفاده نماید. برنامه‌ریزی بودجه‌ای محافظه‌کارانه طی سالهای رونق اقتصادی، باعث شد تا بهنگام بروز بحران، دولت در حاشیه اطمینان مالی قرار داشته باشد، این درحالیست که لتونی و لیتوانی دقیقاً در نقطه مقابل بوده و بهیچوجه از چنین حاشیه مالی برخوردار نبودند. از سوی دیگر اقدامات مالی اصلاحی دیگری در هر دو کشور فوق‌الذکر در راه است. بهترین

سناری برای لتونی و لیتوانی، پذیرش یورو تا سال ۲۰۱۴ می‌باشد. علاوه بر احتمال بروز بی‌ثباتی در لتونی، افزایش مستمر و بیش از حد ارزش لاتس (پول رایج لتونی)، ریسک کاهش ارزش پول این کشور در آینده را در پی دارد.

همچنین «سازمان توسعه و همکاریهای اقتصادی» (OECD)، مغز متفکر و سازمان معتبری که توسعه یافته‌ترین کشورهای دنیا را گرد هم جمع می‌آورد، ماه گذشته اعلام نمود که استونی واجد شرایط عضویت در این سازمان می‌باشد. اگرچه پیوستن به OECD نسبت به پذیرش در اتحادیه اروپا دور از ذهن‌تر می‌باشد، ولی می‌تواند تأکیدی بر تداوم پیوستگی اقتصادی استونی باشد.

صندوق ضمانت صادرات ایران بعنوان اولین موسسه اعتبار صادراتی تاسیس شده در خاورمیانه با صدور انواع بیمه نامه‌ها، ضمانت نامه‌ها و ارائه سایر خدمات مالی از صادرکنندگان کشور حمایت می‌نماید. در بیمه‌نامه‌ها ریسک عدم وصول مطالبات صادرکنندگان، سرمایه‌گذاران و یا بانکهای تامین مالی کننده ایشان از خریداران خارجی و بانکهای خارجی در بازارهای هدف تضمین می‌گردد. ضمانتهای صندوق نیز به صادرکنندگان در جذب تامین مالی از بانکها، قبل و بعد از حمل کمک می‌نماید. اعتبار سنجی خریداران خارجی و سایر خدمات صندوق نیز در بسیاری از موارد راهگشای صادرکنندگان، سرمایه‌گذاران و بانکهای ایرانی فعال در حوزه صادرات می‌باشد. نقشی که این موسسه در ایران ایفا می‌نماید همان نقشی است که در آلمان بر عهده هرمس، در ایتالیا: ساچه، در فرانسه: کوفاس، در ژاپن: Nexi و در چین بر عهده Sinosure قرار دارد. واحد ریسک کشوری و همکاریهای بین‌المللی بمنظور کاهش ریسک صادرات و سرمایه‌گذاری ایرانیان در سایر کشورها و همچنین اطلاع‌رسانیهای لازم، ضمن ارزیابی ریسک بانکها و کشورها، اقدام به تهیه یا ترجمه گزارشات مختلف در حوزه‌های ریسک کشوری، اوضاع اقتصادی، تامین مالی، بیمه اعتباری، فعالیت هم‌تایان و سایر موارد مرتبط می‌نماید.

پست الکترونیکی: intl@egfi.org

وب سایت: www.egfi.ir